

5773

Torah from Around the World

אם אין קמת אין תורה ואם אין תורה אין קמת
*Zonder levensonderhoud is er geen Tora
en zonder Tora is er geen levensonderhoud.*
(R. Eleazar ben Azarja, Pirké Avot 3:21)

Sjabbat 1 juni 2013 / 23 siewan 5773
Sidra Sjelach Lecha, Bemidbar [Numeri] 13:1-15:41
Tanach blz. 292-300
Haftara: Kohellet 4:4-5:7
Tanach blz. 1585-1586

*Commentaar: rabbijn Gary M. Bretton-Granatoor, Vice President van de afdeling
Philanthropy, [World Union for Progressive Judaism](#)
Vertaling: Jochanan Belinfante*

[Het Engelse origineel](#)

De grootste, menselijke tragedie is waarschijnlijk ons onvermogen om goed om te gaan met een plaag die keer op keer opgedoken is, van generatie op generatie. Het is een ziekte die voorkomt dat mensen ooit hun hoogste doelen bereiken: van samenlevingen die naar grootsheid streven tot individuen die grootheid in zich hebben en toch falen in het verwerklijken van al de voor hen liggende beloftes. Deze ziekte is ons eigen gebrek aan zelfvertrouwen, onze angst dat we grote tegenstanders niet kunnen verslaan en ons gebrek aan geloof in onze eigen vastberadenheid en kracht. Wij worden geconfronteerd met deze ziekte in het verhaal van de twaalf spionnen die er op uit zijn gestuurd om het Beloofde Land te verkennen.

Daar, in de woestijn, met het Beloofde Land binnen handbereik, stuurt Mosjé twaalf spionnen het land in om het te onderzoeken en erover te rapporteren. Bij hun terugkeer schreeuwen tien van de twaalf spionnen tegen Mosjé dat het land dat God hen heeft beloofd vol zit met reuzen en dat, met hen vergeleken, „wij sprinkhanen lijken”. Ondanks het feit dat het land een goed en gezond land is, overvloeiend van melk en honing, zoals de zegswijze luidt, zijn de tien in de greep van de angst. Zij worden geteisterd door een angst die niet alleen hen overmamt, maar die doordringt tot de gemeenschap van Israëel, totdat de gehele gemeenschap zich verstijfd en impotent voelt, te machteloos om de reuzen te overmeesteren die het Beloofde Land bewonen. Edoch, in deze zee van zelftwijfel en zelfmedelijden staan twee individuen op, Jehosjoea en Kaleev, en zeggen: „Het land in bezit nemen ligt helemaal

binnen onze mogelijkheden, wij zijn geen sprinkhanen, wij kunnen alles doen wat wij van plan zijn." Hun zelfvertrouwen verdrinkt in een zee van gejammer en God verordent dat de Kinderen Israëls, vanwege hun gebrek aan vertrouwen, nog veertig jaren moeten zwerven, zodat degenen die geen vertrouwen hebben zullen uitsterven en een nieuwe generatie zal opstaan die bezit zal nemen van het land dat God heeft beloofd.

Hoe vaak roepen wij niet dat de problemen die voor ons liggen gigantisch zijn en wij, in vergelijking met de problemen, slechts sprinkhanen zijn, niet in staat om sterk te staan, niet in staat een hand uit te steken om zo het verschil te maken. Toch zijn er, hoe alomtegenwoordig deze plaag ook is in onze geschiedenis, in elke generatie individuen geweest die hun mannetje stonden en de uitdaging aangingen en weigerden zich te laten verslaan. Zij roepen krachtig: „Wij gaan voorwaarts. Wij zullen ons best doen om onze lotsbestemming te verwerkelijken en onze belofte te vervullen."

Toen het idee om een Joods thuisland te creëren werd aangedragen, zei de grote meerderheid van de Joodse gemeenschap dat dit een nimmer haalbaar doel was. Theodor Herzl, de grote oprichter van het moderne Zionisme, riep uit: „*Im tirzoe ein zo agadah*" אמתרצו איך יזו אגדה („Als je het wilt, is het geen sprookje / als je het wil, is het geen droom"). Geconfronteerd met de enorme omvang van de opdracht, bracht Herzl, in plaats van zich terug te trekken, een droom onder woorden, waarvan hij geloofde dat die tot de mogelijkheden behoorde. Het was de kracht van vertrouwen die de droom tot werkelijkheid maakte.

Ook vandaag knikken onze knieën door de enorme omvang van de opdracht die voor ons ligt. Sommigen in onze gemeente roepen luidkeels dat er weinig hoop is voor ons liberale visioen van een Joodse toekomst in Israël in het licht van de reusachtige, ons niet welgezinde, ultra-orthodoxe gemeenschap. Wie zijn wij, met ons gebrek aan liberale aanhangers, om sterk te staan? Desondanks zijn wij buitengewoon verheugd over de prestaties van het Israel Religious Action Centre en de Israëlische Beweging voor Progressief Jodendom. En net zo zeer zijn we verheugd over de open deuren van Beit Shmuel en Mercaz Shimshon, en andere instituten, verspreid over Israël, die verbonden zijn met onze visie. Leden van de Liberaal Joodse Gemeenschap hebben zich verenigd en zijn begonnen samen een strategie te ontwikkelen om onze, met grote moeite verworven rechten te behouden en andere rechten zeker te stellen voor hen die de liberale visie steunen.

In onze eigen gemeenten over de hele wereld, is het gemakkelijk om overspoeld te worden door deze zee van zelftwijfel. Daar komen uitspraken uit voort als dat wij nooit in staat zullen zijn de uitdagingen die wij voor ons zien volledig aan te gaan: gewelddadigheid, vooroordelen, armoede, onenigheid. Toch zijn er elke dag mensen die, op hun eigen kleine manier, aan de slag gaan en betrokken raken, en zij verdienen onze dank.

De lessen van de parasja van deze week worden steeds opnieuw verteld. Alhoewel de scenario's kunnen verschillen, de emoties doen dat niet. Veel te vaak wordt de meerderheid gekoeieneerd tot inactiviteit. Het blijft de taak van een sterke en trotse minderheid om de massa te wekken uit haar mijmeringen en haar ertoe te bewegen een stap voorwaarts te zetten, zodat iets kan worden bereikt. Ten slotte hadden Jehosjoea en Kaleev het gelijk aan hun zijde, en het was Jehosjoea die de volgende generatie naar Beloofde Land leidde. Er was trots en vertrouwen en geloof en een zekere hoeveelheid lef voor nodig om te zeggen: „Zelfs al zijn het reuzen, wij kunnen ons mannetje staan. Zelfs al lijken we klein, wij kunnen opstaan en de uitdaging tegemoet treden."

God zij gedankt voor deze individualisten die ons voorbij onze beperkte horizon laten kijken; die de enorme omvang van de taak voor zich zien en aan de gang gaan, in plaats van ineen te krimpen in een hoekje. Hoe treurig dat de generatie van slaven zijn lotsbestemming niet kon verwezenlijken vanwege zijn gebrek aan zelfvertrouwen. Hoe droevig is het dat mensen er niet in slagen om het beste in zich te vervullen. Het verhaal blijft een sterke herinnering aan een plaag die zal doorgaan ons te bezoeken, totdat wij, als gemeenschap, bereid zijn op te staan en te zeggen: „Wij zijn er helemaal klaar voor om de uitdaging tegemoet te treden en de wereld te maken tot de wereld die het kan en zou moeten zijn." Wij doen dat wanneer wij de scholen die in onze steden verloederen op de kaart zetten en eisen dat zij opgeknapt

worden. Wij doen dit wanneer wij een handreiking bieden aan hen die dakloos zijn en hen een verblijfplaats bieden. Wij doen dit wanneer wij, geconfronteerd met degenen die neigen tot het kwaad, hen toeroepen te stoppen. En wij doen dit wanneer wij – voor leiding - terugkeren naar de bron van ons geloof, omdat we ons ons Verbond met God herinneren en onze verantwoordelijkheid om Gods partners te zijn. Dan weten we wat ons te doen staat.

Laten we ons - terwille van Jehosjoea en terwille van al diegenen die te maken krijgen met een luidruchtige meerderheid die zich wentelt in zelftwijfel - verplichten om sterk te staan, iets te doen en te streven naar grootsheid. *Sjelach lecha* – kom in beweging!